

Aan: De leden van de gemeenteraad van Amsterdam
Datum: 15 december 2022
Portefeuille(s): Duurzaamheid en Circulaire economie
Portefeuillehouder(s): Wethouder Zita Pels
Behandeld door: Ruimte en duurzaamheid, 5.1.2.e en 5.1.2.e 5.1.2.e
5.1.2.e 5.1.2.e @amsterdam.nl
Onderwerp: Voorlopig standpunt voorkeurslocaties windturbines Noorder IJ-plas / Cornelis Douwesterrein

Geachte leden van de gemeenteraad,

De huidige klimaat- en energiecrises onderstrepen de urgentie om in te zetten op schone en duurzame energie. Windenergie is een zeer belangrijk onderdeel van de energietransitie waarin we onze afhankelijkheid van fossiele brandstoffen afbouwen en zo de ergste gevolgen van de klimaatcrisis een halt toe roepen. Daarom zet dit college in op het benutten van het potentieel aan windenergie in Amsterdam waar dat mogelijk is zonder dat het onaanvaardbare risico's voor gezondheid of natuur oplevert. Daarbij vinden we het essentieel om oog te hebben voor de zorgen van bewoners en duidelijk te communiceren over de ontwikkeling van onze plannen omtrent het opwekken van windenergie.

In mijn raadsinformatiebrief van 14 oktober 2022 heb ik u geïnformeerd over de stand van zaken en de wijze van totstandkoming) met betrekking tot de ontwikkeling van windturbines in het gebied Noorder IJ-plas en Cornelis Douwesterrein (NIJP/CD). Daarnaast heb ik 29 november 2022 schriftelijke vragen beantwoord van de leden Kreuger, Boomsma en Burgers inzake belemmering woningbouw door plaatsing windturbines.

In dat kader informeer ik u als Raad graag over de stand van zaken met betrekking tot de ontwikkeling van windturbines in het gebied Noorder IJ-plas en Cornelis Douwesterrein (NIJP/CD). Door de initiatiefnemers is een voorstel gedaan voor een voorlopig voorkeursalternatief (<https://amsterdam-wind.nl/wp-content/uploads/2022/11/BriefVoorlopigVVKa-29-nov2022.pdf>). In deze raadsinformatiebrief is een voorlopig standpunt opgenomen welke locaties voor het college van B&W aanvaardbaar zijn. Voor het college zijn locaties aanvaardbaar als er geen onaanvaardbare risico's zijn voor gezondheid en natuur en er geen grote gevolgen zijn op de woningbouwontwikkeling in de stad en bij de omliggende gemeenten.

Rol Omgevingsdienst

Het definitieve standpunt zal het college opnemen in een formeel advies aan de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG). OD NZKG is namens de provincie Noord-Holland bevoegd gezag bij de verlening van de omgevingsvergunning. OD NZKG is door provincie gemandateerd vergunningverlener.

Bij het opstellen van dit advies zal zowel de gemeenteraad als stadsdeelcommissie Noord om advies gevraagd worden door OD NZKG. Door de OD NZKG vindt de definitieve toetsting van de opgestelde deelonderzoeken MER plaats als onderdeel van de vergunningprocedure. Dit zal dit voorjaar zijn nadat de vergunningaanvraag is ingediend en voordat ontwerp vergunning ter inzage gelegd wordt.

Achtergrond

In 2012 is het zoekgebied NIJP/CD opgenomen in de door de gemeenteraad vastgestelde Windvisie. In 2019 zijn landelijk heldere afspraken gemaakt in het Klimaatakkoord. In Noord-Holland Zuid zijn op basis hiervan in de eerste Regionale Energiestrategie (RES 1.0) Noord-Holland Zuid voorgestelde maatregelen opgenomen. De RES 1.0 is de uitkomst van een intensief, meerjarig samenwerkingstraject tussen gemeenten. In de RES 1.0 zijn meerdere zoekgebieden opgenomen, waaronder het zoekgebied Noorder IJ-Plas / Cornelis Douwesterrein (NIJKP/CD).

Door de initiatiefnemers (vier burgercoöperaties en bedrijfscoöperatie NDSM) zijn vijf deelonderzoeken MER uitgevoerd waarin drie alternatieven onderzocht zijn. Daarnaast is intensief gesproken met belanghebbenden, zoals omwonenden, stadsdeel Noord, Havenstad, buurgemeenten, provincie, en andere overheden.

De initiatiefnemers willen in februari 2023 de vergunning aanvragen bij de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG). Daaraan voorafgaand wordt het college om advies gevraagd. Ik zal u als Raad om advies vragen hierover

Uitkomsten deelonderzoeken MER

In opdracht van de initiatiefnemers wordt een project-MER opgesteld door bureau Bosch en van Rijn. In september 2022 zijn de resultaten van de onderliggende onderzoeken bekend gemaakt en is een informatieavond hierover geweest. Dit is op basis van een samenvatting van 5 onderzoeksrapporten (Natuurtoets, externe veiligheid, geluid, slagschaduw en landschap) gebeurd. De definitieve rapporten zijn in oktober 2022 afgerond en zijn te vinden op <https://amsterdam-wind.nl/eerste-deelonderzoeken-mer-gepubliceerd/>. Deze rapporten vormen een bijlage bij het project-MER en kunnen nog geactualiseerd worden als er bijvoorbeeld nieuwe wetgeving is waar naar verwezen wordt. Naar verwachting zullen de uitkomsten niet veranderen.

In deze rapporten zijn 3 opstellingsvarianten onderzocht met totaal 7 verschillende locaties waar een windturbine zou kunnen komen met een maximale tiphoogte van 200m. Op afbeelding 1 zijn deze locaties aangegeven. In de notitie van de initiatiefnemers is een samenvatting van de belangrijkste conclusies opgenomen. Daaruit blijkt dat op meerdere locaties windturbines haalbaar lijken.

In de bijlage is een uitgebreide omschrijving opgenomen van de uitkomsten van de deelonderzoeken.

Afbeelding 1: Voorstel voorlopig voorkeursalternatief

Standpunt voorlopig voorkeursalternatief windturbines Noorder IJ-Plas / Cornelis Douwesterrein

Zoals aangegeven in de beantwoording van schriftelijke raadvragen is het college van mening dat de ontwikkeling van windturbines niet ten koste mogen gaan van aantallen woningen die gerealiseerd moeten worden. Doel van het college is immers om zowel de woon- als de klimaatcrisis te bestrijden. Gezien de uitkomsten van de onderzoeken lijken turbines haalbaar te zijn aan de oostzijde van de Noorder IJ-plas. Deze windturbines hebben geen gevolgen op de aantallen te ontwikkelen woningen aan de oostzijde van de A10 op zowel het Cornelis Douwesterrein als Melkweg Oostzanerweg, alsmede op de woningbouw in Oostzaan en Zaanstad.. Bij de plaatsing van de turbines bij de Noorder IJ-plas kunnen beide hierboven genoemde doelen bereikt worden.

Het voorlopig standpunt van college is om mee te gaan met het voorkeursalternatief van de initiatiefnemers: de turbines 1, 2 en 4 met een tiphoogte van 200m zijn haalbaar bij de Noorder IJ-plas. Bij deze turbines zijn er geen onaanvaardbare risico's voor gezondheid en natuur, alsmede geen grote milieu-gevolgen op de woningbouwopgaven te zijn.

Dit betekent dat het college geen turbines aan de oostzijde van de A10 op Cornelis Douwesterrein wenselijk acht en voornemens is alleen mee te werken aan turbines aan de westzijde van de A10 in het Noorder IJ-plasgebied.

In de brief van de initiatiefnemers worden de volgende toezeggingen gedaan:

- De windturbines voldoen aan de geluidscontouren 45 dB Lden o.b.v. advies expertgroep gezondheid bij bestaande woningen.

- Voor de bewoners aan de Zijkanaal H-weg is hinder te verwachten ten gevolge van slagschaduw. Volgens de norm is het toelaatbaar om op woningen een aantal dagen per jaar (17) een aantal minuten (20) slagschaduw te hebben. Het voorstel is om met een stilstandvoorziening turbines stil te zetten wanneer er sprake is van slagschaduw op de woningen van bewoners aan de Zijkanaal H-weg. Dit wordt ook wel de 'near to zero' benadering genoemd.
- Met de gemeenten Amsterdam, Zaanstad en Oostzaan gaan de initiatiefnemers in gesprek over hoe het effect van slagschaduw beperkt kan worden voor toekomstige bewoners als de woningbouwplannen worden gerealiseerd.
- Mensen in omgeving kunnen meeprofiteren van de windturbines. Zie daarover de brief van de initiatiefnemers

Het college vindt deze toezeggingen positief. Het laat zien dat initiatiefnemers zowel hinder willen beperken, binnen de daarvoor geldende normen, als dat omwonenden mee kunnen profiteren van de opbrengst van de windturbines.

Nadere uitwerking

Voordat het formele advies aan de omgevingsdienst gegeven kan worden ten behoeve van ontwerpvergunning wil het college duidelijkheid hebben over in ieder geval de volgende punten:

Voor dat vergunning aangevraagd wordt

- Er moeten goede landschappelijke en ecologische maatregelen getroffen worden (initiatiefnemers samen met gemeente) die aansluiten bij het toetsingskader Noorder IJ-plas en het ecologisch onderzoek.
- Haalbaarheid dient aangetoond te zijn ten opzichte van luchtvaart, vaar- en snelwegen en hoogspanningsverbinding (initiatiefnemers).
- Er zal aangetoond moeten worden dat met mitigerende maatregelen voldaan kan worden aan de door de expertgroep voorgestelde waarden slagschaduw (initiatiefnemers).
- Er moet duidelijkheid zijn over de economische effecten op woningbouwlocaties (gemeente Zaanstad en Amsterdam).
- Er dienen afspraken vastgelegd te worden in een overeenkomst tussen Amsterdam en de initiatiefnemers over:
  - Opstalrecht voor periode van maximaal 30 jaar
  - Toekomstige stilstand van de windturbines zodra woningbouw gerealiseerd is
  - Minimaliseren hinder door geluid, slagschaduw en zichtbaarheid verlichting turbines

In de vergunning

- Er dienen toetsbare regels in de vergunning te komen ten aanzien van laagfrequent / tonaal geluid (OD NZKG).
- Opnemen toetsbare regels over "near to zero" slagschaduw bij woningen zijkanaal H.

Participatie en communicatie

In maart 2021 is het participatieplan "hoe maken we er onze windmolens van" door de gemeenteraad vastgesteld. De initiatiefnemers doorlopen de stappen uit dit participatieplan. Voor het NIJP/CD is in 2020 door de gemeente een brief naar bewoners gestuurd over communicatie en participatie. Daarnaast zijn er digitale nieuwsbrieven, brieven en berichten in sociale media verspreid, zijn er diverse bijeenkomsten georganiseerd, en is er veel media-aandacht geweest. Op 29 september 2022 is door de initiatiefnemers een informatieavond gehouden waarin de uitkomsten van de deelonderzoeken MER gepresenteerd zijn. Hier waren circa 100 bezoekers. Door de initiatiefnemers wordt op 30 januari 2023 een nieuwe informatieavond gehouden over het voorgestelde voorkeursalternatief. Vanuit de gemeente wordt naar alle omwonenden (ca 30.000 adressen) gestuurd om deze avond aan te kondigen en het voorgestelde voorkeursalternatief toe te lichten.

Planning

De volgende stappen in de planning zijn voorzien. Deze zijn iets vertraagd sinds de Raadsinformatiebrief van 14-10

- 30 januari 2023 informatieavond. Deze wordt door initiatiefnemers georganiseerd
- Januari/februari 2023 technische sessie gemeenteraadscommissie en stadsdeelcommissie over het voorlopig voorkeursalternatief
- Februari 2023 bestuurlijk overleg met provincie, Oostzaan en Zaanstad over voorkeursalternatief en mitigerende maatregelen
- Februari 2023: initiatiefnemers vragen vergunning inclusief project-MER en deelonderzoeken aan bij omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG)
- Maart/April 2023: OD NZKG vraagt college van B&W van Amsterdam, Oostzaan en Zaanstad om advies
- B&W vraagt advies aan stadsdeel Noord en gemeenteraad over concept advies aan OD NZKG.
- April/mei: B&W geeft advies aan OD NZKG
- Voorjaar 2023 ontwerp-vergunning gaat ter inzage en zienswijzen zijn mogelijk
- Zomer 2023 vergunning wordt verleend

Tot slot

Ik verwacht u met deze brief voldoende te hebben geïnformeerd over het proces in de komende periode. Ik zie er naar uit om samen met u, en vele anderen, tot zorgvuldige besluitvorming te komen, met als doel nog meer duurzame energie in Amsterdam op te wekken.

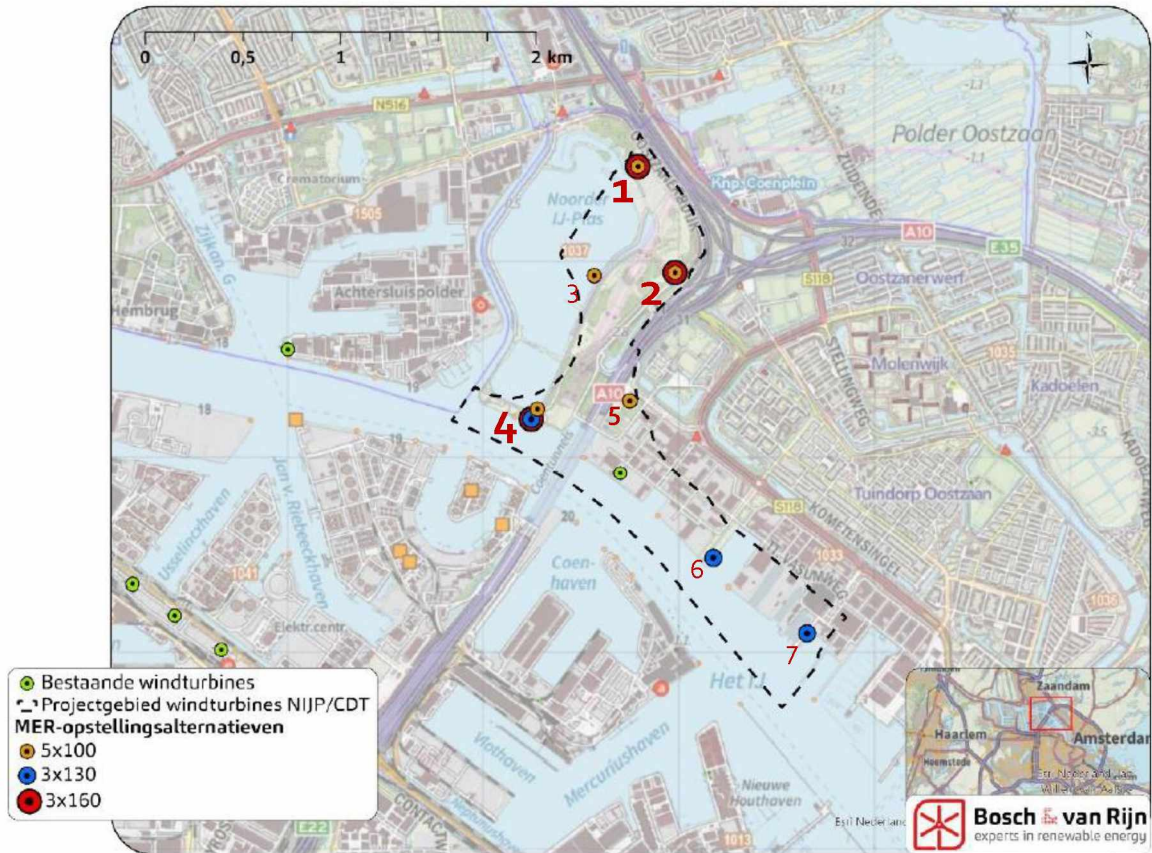
Met vriendelijke groet,
Namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam,

Zita Pels
Wethouder Duurzaamheid, Energietransitie en Circulaire Economie

Bijlage samenvatting resultaten deelonderzoeken MER

De belangrijkste aandachtspunten die uit de deelonderzoeken naar voren komen zijn:

- Geluidseffecten op bestaande woningen voldoen bij meeste turbines aan de door zowel de gezondheidsraad als de expertgroep gezondheid voorgestelde grenswaarde van 45 dBA.
- Laagfrequent / tonaal geluid heeft aandacht, maar zal geen rol spelen in de keuze voor het voorkeursalternatief (VKA). Wel zal dit een belangrijke rol spelen in de vergunningverlening. Hiervoor wordendoor de omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG) samen met de GGD maatwerkvoorschriften ontwikkeld, zodat dit tot een aanvaardbaar niveau is teruggebracht.
- Slagschaduw speelt bij alle alternatieven en in zowel Zaanstad, Oostzaan als Amsterdam. Dit is goed mitigeerbaar, omdat turbines stilgezet kunnen worden als er overschrijding is van de maatwerkvoorschriften. Voor de hoeveelheid slagschaduw is de voorgestelde waarde van maximaal 17 dagen 20 minuten slagschaduw van de expertgroep het vertrekpunt.
- Gezondheid is meegenomen in de onderzoeken. Dit is ook een onderwerp waar in het omgevingsberaad en in de zienswijzen veel aandacht om gevraagd is en ook op de informatieavond veelvuldig besproken is. Er zijn meerdere gedetailleerdere zienswijzen ingediend. Meeste van de gevraagde punten ten aanzien van gezondheid komen terug in het MER. OD NZKG heeft hier ook nadrukkelijk om gevraagd in hun advies op de NRD.
- Er zijn geen grote gevolgen op ecologie, op één turbine na (turbine 3).
- De turbines van alternatief 5x100 en 3130 scoren negatief en alternatief 3x160 scoort zeer negatief ten aanzien van aspect zichtbaarheid in het landschap.
- Externe veiligheid is bij de onderzochte turbines een aandachtspunt op Cornelis Douwesterrein, met name de meest oostelijke onderzochte locatie. Het is de vraag of deze haalbaar is zolang er bedrijven zitten met risicovolle installaties.
- In de onderzoeken zijn ook de effecten op de locatieontwikkelingen in beeld gebracht. Dit betreft zowel Cornelis Douwesterrein 0&1 en 2&3 en Melkweg Oostzanerwerf in Amsterdam de Achtersluispolder in Zaanstad en Kolkweg en Zuideinde in Oostzaan.
  - o Turbines aan de oostzijde van de Coentunnel hebben grote gevolgen op de mogelijkheden hier woningbouw te ontwikkelen. Dit zal een belangrijk onderdeel vormen bij de keuze van het definitieve voorkeursalternatief. Turbines aan de westzijde van de A10 hebben beperkte slagschaduw op deze locatieontwikkelingen.
  - o De turbines aan de westzijde van de A8/A10 leveren slagschaduw op de Achtersluispolder, Zuideinde, Kolkweg en Melkweg Oostzanerwerf op. Voor Achtersluispolder geldt dat er al mitigerende maatregelen getroffen moeten worden voor de woningen aan zijkanaal H. En dat dit ook tot aanzienlijk minder slagschaduw op de Achtersluispolder zal leiden.
- Fietspad dam tot dam. Hierover heeft besluitvorming plaatsgevonden, maar door de hogere bouwkosten is nog niet bekend wanneer dit uitgevoerd gaat worden. Bij de ontwikkeling van de windturbines wordt rekening met de komst van het fietspad gehouden.
- HOV-lijn Zaanstad – Amsterdam. Er zijn, in het kader van de ontwikkeling van Haven-Stad plannen voor de aanleg van een HOV-lijn met een OV-hub. Ook hier wordt zover dat kan rekening mee gehouden.

Afbeelding 1: Onderzochte alternatieven. Turbines 1, 2 en 4 zijn voorgesteld voorkeursalternatief